

KWALITEITSIMPULS WORKUM

UITVOERINGSSTRATEGIE VAN DE
STADSVISIE WORKUM 2010-2025

VOORWOORD

Voor u ligt de Kwaliteitsimpuls voor Workum. Een aanvullende uitwerking op onze Stadsvisie 2010-2025, dienend als een kompas voor de verdere ontwikkeling van Workum in de komende jaren. De Kwaliteitsimpuls voor Workum is samengesteld op initiatief van Plaatselijk Belang Workum, maar financieel en inhoudelijk ondersteund door onder andere Ondernemersvereniging Workum, Ondernemersfonds Workum, Stichting Stadsherstel, Gemeente Súdwest-Fryslân en Stichting Hoekseize.

Bureau NO.ORDPEIL heeft het project in opdracht van Plaatselijk Belang Workum begeleid en de resultaten op een inspirerende en beeldende wijze in deze Kwaliteitsimpuls voor Workum verwerkt. Het rapport is het resultaat van een boeiend en positief proces, waarin burgers, bezoekers en ondernemers van Workum gezamenlijk de verbeterkansen voor Workum hebben gedefinieerd. In feite heeft Workum, tijdens een rondje Workum door een brede vertegenwoordiging van de Workumer 'mienskip' en tijdens de door veel betrokken Workumers bezochte ideeën- en inloopavond, zelf de inhoud voor de Kwaliteitsimpuls geleverd.

De inhoud van de Kwaliteitsimpuls die bestaat uit vele verbeterkansen die de stad nog aantrekkelijker, (be)leefbaarder en duurzamer kunnen, of zelfs moeten maken.

Workum heeft aan de hand van de Stadsvisie 2010-2025 en/of het Fryske Marren project de laatste jaren wellicht al mooie ontwikkelingen voor de stad gekend, zoals onder andere de herinrichting rond de Stedspôle, de Klamearehaven, en de nieuwe Rolpeal sportaccommodatie. Maar hiermee is de stad nog lang niet "klaar". Ook voor de komende decennia zal de stad verder moeten blijven ontwikkelen om de stad aantrekkelijk te houden voor haar inwoners, bezoekers en de ondernemers.

Deze Kwaliteitsimpuls toont in ieder geval aan dat Workum bewust is van de noodzaak om de stad verder te ontwikkelen en staat hierbij bol van ambitie, ideeën en kansen. Verdeelt over 6 deelt thema's beschrijft deze Kwaliteitsimpuls per stadsdeel de door Workum zelf bepaalde kansrijke projecten die het verdienen om de komende jaren in samenwerking met de gemeente Súdwest-Fryslân en Provincie Fryslân verder uitgewerkt te worden.

Deze kansrijke projecten zijn bepaald 'fan ûnderen op ut e Mienskip' en met oog voor de gezamenlijke belangen van de inwoners, ondernemers en bezoekers van Workum.

Zowaar een prachtig kompas voor de vereniging Plaatselijk Belang Workum en de gemeente Súdwest-Fryslân.

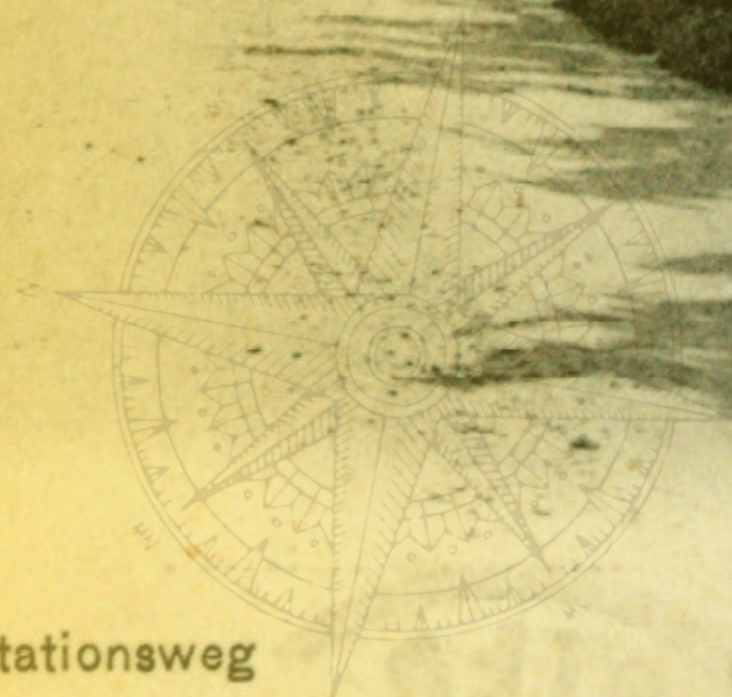
Namens Plaatselijk Belang Workum

Richard de Vries

Voorzitter Plaatselijk Belang Workum

Coop. Stoom - Zuivelfabriek en Stationsweg

1900

INHOUD

INLEIDING	5
VERBINDEN VAN KWALITEITEN	7
THEMA'S EN TRENDS	9
VERBINDEN VAN KANSRIJKE LOCATIES	13
PROJECTEN PER THEMA	24
KANSRIJKE PROJECTEN	26

COLOFON

Opdrachtgever:
Vereniging Plaatselijk Belang Workum

In samenwerking met:
Ondernemersvereniging Workum
Stichting Stadsherstel
Stichting Hoekseize

Mede mogelijk gemaakt door:
Gemeente Súdwest Fryslân
Iepen Mienskipsfûns
Ondernemersfonds
Workum.nl
Stadsburgerweeshuis

Adviesteam:
NO.ORDPEIL landschap.erfgoed

17 januari 2019
674 00 402

NO.ORDPEIL
landschap.erfgoed

INLEIDING

VAN STADSVISIE NAAR KWALITEITSIMPULS

Plaatselijk Belang Workum heeft geconstateerd dat voor de komende jaren meer focus moet worden gelegd op de huidige ontwikkelingen en trends als uitwerking van de Stadsvisie Workum 2010-2025. Een uitwerking die zich tevens richt op de grotere context, zoals de positionering van Workum aan de IJsselmeerkust en het benutten van de identiteit met de karakteristieke kenmerken van de historische stad, en die een kwaliteitsimpuls betekent voor de leefomgeving. Centraal staan daarbij de vier begrippen: zichtbaar, vindbaar, bereikbaar en (belleefbaar). Workum vervult voor de bewoners van de Súdwesthoek een belangrijke regionale functie. Voor deze regionale betekenis is het van belang dat het voorzieningenniveau aantrekkelijk en op peil blijft om in deze mooie stad van Súdwest Fryslân te wonen, werken en recreëren. De Kwaliteitsimpuls Workum gaat in op de kansen om Workum als historische stad met kunst en cultuur voor inwoners, toeristen en recreanten te versterken.

Samen met bewoners en ondernemers is deze kwaliteitsimpuls opgesteld waarbij richting wordt gegeven aan de wijze waarop Workum zich kan profileren en positioneren in Súdwest Fryslân.

UITVOERINGSSTRATEGIE

De ontwikkelingen die afgelopen jaren hebben plaatsgevonden zijn van invloed op de vitaliteit van het centrum, zoals onder andere het supermarktcluster aan de Hearewei. De goede bereikbaarheid en het gemak van parkeren voor de deur, zorgt voor veel klandizie voor de supermarkten. Het is een aantrekkelijke plek als vestigingslocatie, zoals een nieuwe bestemming voor de voormalige bibliotheek. Daar staat tegenover dat het winkelend publiek nog niet altijd de weg naar het centrum heeft gevonden. Een andere ontwikkeling is het dichterbij het centrum betrekken van het aantal (overnachtende) watersporters, door het aanleggen van twee passantenhavens en de herinrichting van de Doltewâl. Deze verschillende ontwikkelingen zijn van belang voor Workum als regionale voorzieningsplaats en centrum van recreatie en toerisme.

De opgave richt zich nu op de verbinding tussen de verschillende gebieden en de versterking van de kwaliteit en identiteit van Workum als regionaal centrum met een belangrijke betekenis voor de watersport en het cultuurtoerisme (musea en galeries). Naast het leggen van verbindingen komen er ook nieuwe ontwikkelingen en opgaven op ons af. Workum kan als belangrijke regionale historische stadskern aan de IJsselmeerkust inzetten op de drie pijlers, die de gemeente aangeeft:

- Energietransitie (alle woningen en bedrijven energieneutraal in 2030),
- Klimaatadaptatie (waterberging en dijkverzwaring),
- Circulaire economie (hergebruik van grondstoffen).

1500

1700

1900

2000

DNA workum

VERBINDEN VAN KWALITEITEN

De aanwezigheid van (cultuur)historie, musea en kunst, detailhandel en het culinaire aanbod in combinatie met de watersport zijn de kernkwaliteiten van Workum. Een belangrijke kans biedt het verbinden van deze kwaliteiten, zodat er een samenhangende structuur ontstaat voor de verschillende doelgroepen, van de eigen inwoner, de watersporters die in Workum verblijven, tot de dagrecreant die met de trein, auto of op de fiets naar Workum komt. Een aantrekkelijke verbinding met 't Soal kan het aantal bezoeken van de aldaar verblijvende toeristen versterken. Om die reden wordt de kwaliteitsimpuls voor Workum uitgewerkt en wordt ingezet op de *Beleidsagenda gemeente Súdwest Fryslân 2018-2022*.

WORKUM ALS REGIONAAL CENTRUM AAN HET IJSSELMEER

Workum is een van de steden aan de IJsselmeerkust, waarvoor op dit moment een gebiedsagenda is gerealiseerd. Het Recreatiegebied 't Soal draagt bij aan een hoogwaardig recreatief product, zowel voor dag- als voor verblijfsrecreatie. De ligging aan het IJsselmeer, het spoor en de provinciale weg bepaalt dat het voorzieningenniveau (cultuur, culinair, detailhandel en horeca) van Workum, zowel regionaal als voor de recreatie en toerisme (watersport), van groot belang is. De ontwikkeling van het recreatiegebied en de dijkverzwaring is geen onderdeel van deze kwaliteitsimpuls maar van de Agenda IJsselmeerkust.

Workum kan inzetten op:

- Agenda IJsselmeerkust
- Gebiedsagenda Súdwest-Fryslân

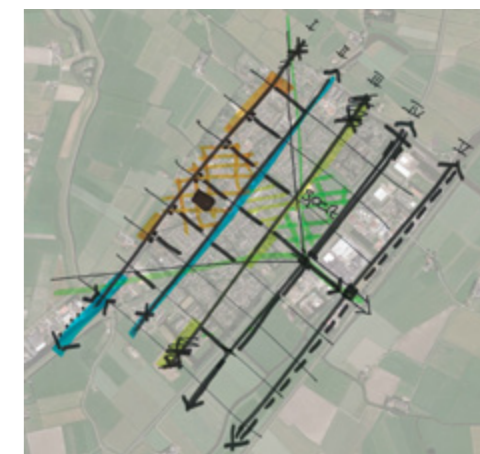

WORKUM ALS KUNST- EN CULTUURSTAD

De ruimtelijke identiteit (het DNA) van Workum wordt bepaald door het verhaal van het verleden, de historische ontwikkeling en de karakteristieke kenmerken. Dit vormt het uitgangspunt voor de ontwikkeling en borging van (beeld)kwaliteit en de aantrekking van nieuwe bezoekers. Met de (inter)nationale naamsbekendheid van het Jopie Huismanmuseum kan Workum zich onderscheiden als kunststad aan het IJsselmeer.

Workum kan inzetten op:

- Cultuur, kunst en erfgoed
- Duurzaamheid
- Toerisme en recreatie

WORKUM, HISTORISCHE STAD ALS ÉÉN VAN DE ELFSTEDEN

Herkenbare stadsentrees en verbinden centrum met supermarktcluster, de Begine als 'rode looper'

Workum kan inzetten op:

- Agenda Ut de Mienskip
- Instandhoudingsregeling (rijks)monumenten, beheer en behoud
- Verkeer en vervoer

1000

Bewoning op oeverwallen Wijnerts
Aanleg eerste dijken langs de kust

1300

Dichtslibben Middelzee, opbloei
handel Zuiderzeesteden

1400

Bouw Vrouwenklooster
Verlening Poortrecht
Lintbebouwing van Sluis tot Dwarsnoard
Graven van Nije Delfte (later Djippe Dolte)
en Het Vliet
Bouw Stadhuis

1500

1570 Allerheiligenstorm, doorbraak dijken

1600

1620 Aanleg trekvaart naar Bolsward
1624 Inpoldering Workumer Nieuwland

1700

Bloei Workum, vaste (paarden)markt,
verdieping waterwegen
Aanleg stenen sluis + bouw eerste werf

1800

1825 Zware februari storm, verlies boerderijen
ontstaan Djippe Gat

1875 Demping van de Wijnerts
1878 Droogmakerij Workumermeer

1885 Aanleg Spoorlijn

1900

1919 Demping Noarderhaven

1958 Zwembad bij It Soal en Camping IJsselmeer

1986 Opening Jopie Huisman Museum
1997 Merk autovrij

2000

2017 Stedspôlehaven
Klamearehaven

2018 Elfstedenfontein
Nieuwbouw zwembad/sporthal

THEMA'S EN TRENDS

Workum heeft een rijke historie en de stad kent prachtige verhalen over het verleden. Belangrijk is om dat mee te nemen in de uitvoeringsstrategie voor de komende jaren. De uitvoeringsstrategie van de *Stadsvisie Workum* betekent het verbinden van kwaliteiten en versterken van de karakteristieke samenhangende structuur met aantrekkelijke routes. Zo blijven mensen langer in de stad, een echt 'Van harte Workum'.

KWALITEITSIMPULS WORKUM 2025

De *Kwaliteitsimpuls Workum* is een gezamenlijke opgave van alle partijen die de urgentie voelen om in te zetten op de trends en nieuwe ontwikkelingen die op Workum af komen. Koppelkansen met onder andere de *energiestrategie Fryslân energieneutraal in 2050* bieden een impuls voor lokale en regionale ontwikkelingen. Daarbij leidt maatschappelijke innovatie (relevante samenwerkingen en kansrijke organisatievormen) tot het verbeteren van ruimtelijke identiteit (DNA), landschappelijke kwaliteit en het versterken van de leefbaarheid en lokale economie (imago). Het biedt in onze beleving aan alle partijen een aantrekkelijk perspectief. Bewoners en ondernemers van Workum zijn nauw betrokken bij het tot stand komen van deze kwaliteitsimpuls, het kompas voor ontwikkelingen voor de komende jaren ter uitvoering van de *Stadsvisie Workum 2010-2025*. Het is geen gedetailleerde blauwdruk, maar geeft in hoofdlijnen aan welke richting de bewoners en ondernemers gezamenlijk in willen slaan.

Voor de kwaliteitsimpuls is een zestal thema's en trends uitgewerkt. Voor een vijftal kansrijke locaties is een kanskaart opgesteld, waarbij op basis van de zes thema's de uitvoeringsagenda is samengesteld. De prioritering voor de realisatie van de kwaliteitsimpuls zal verder moeten worden uitgewerkt in overleg met de gemeente Súdwest Fryslân.

Historie Workum in tijdlijn

Historie Workum in beeld

Workum, gezien vanaf het IJsselmeer

THEMA'S

1. WELKOM WORKUM - STADSENTREES EN STADSSILHOUET

4. KWALITEIT EN VEILIGE VERBINDINGEN

2. PARKEREN VOOR BEWONERS EN TOERISTEN

5. WATERRIJK WORKUM - BEVAARBAAR WORKUM

3. BEWEGWIJZERINGSYSTEEM EN ROUTING

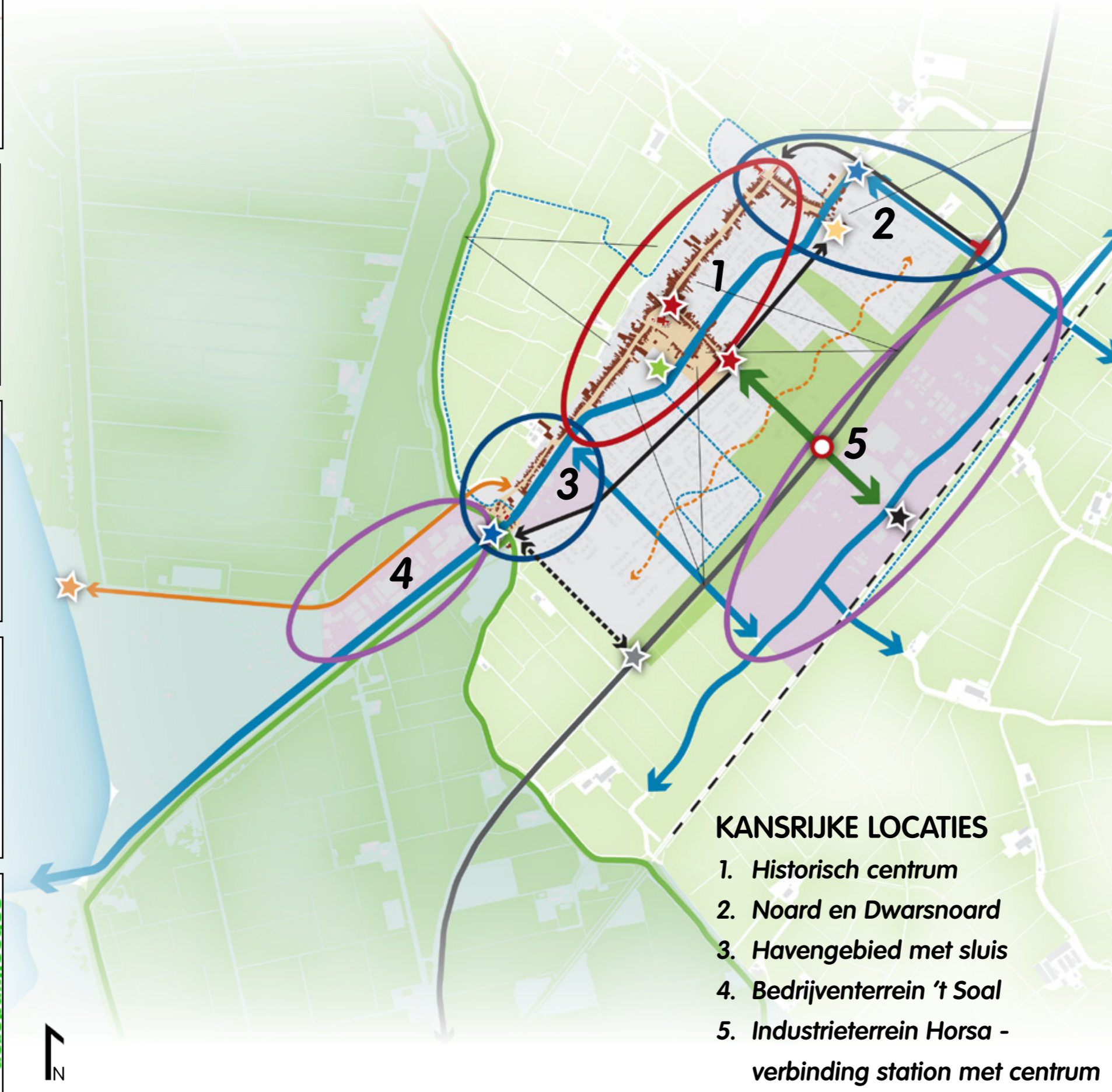

6. TOEKOMSTBESTENDIG WORKUM

VERBINDEN VAN KANSRIJKE LOCATIES

LEGENDA

- Historisch bebouingslint
- Openbare ruimte historisch bebouingslint
- Hoofdgroenstructuur
- Dijken
- Hoofdwaterstructuur
- Provinciale weg N359
- Hoofdwegenstructuur

Kansrijke locaties

- Stadskern
- Toegangspoort water
- Industrie-/bedrijventerrein
- Verbinding station-stadskern

Kansen

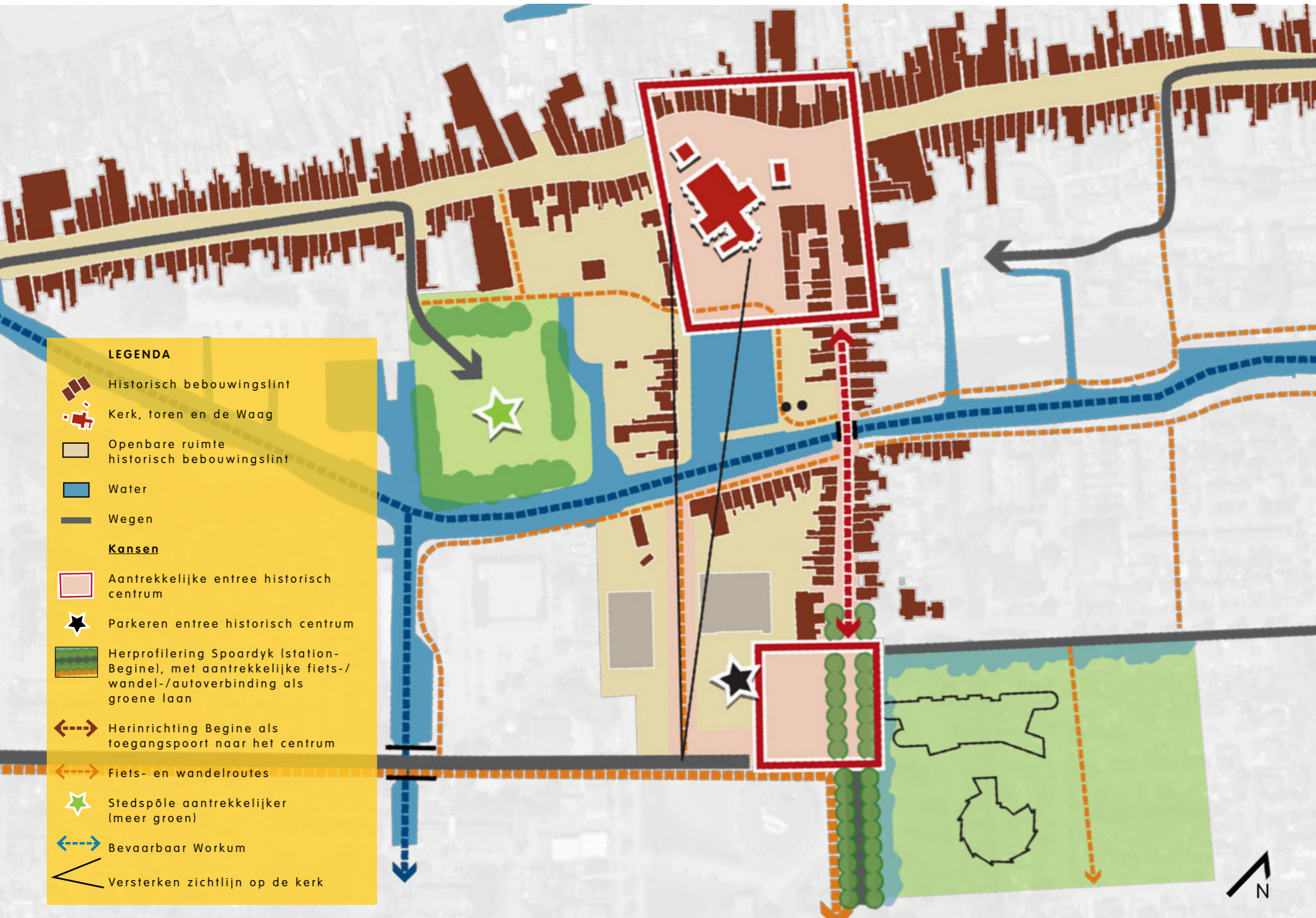
- Centrumfunctie/horeca cultuurhistorie
- Water(sport)
- Natuur/groen
- Algeraburren
- Afslag Workum-noord
- Rotonde Workum centrum
- Afslag Workum-zuid
- Ontsluiting Workum-zuid
- Stationsgebied
- Recreatieve voorziening
- Recreatieve route 't Soal
- Langzaam verkeersverbindingen woongebieden/sport (veiligheid)
- Bevaarbaar Workum
- Behouden/versterken silhouet

KANSRIJKE LOCATIES

1. Historisch centrum
2. Noord en Dwarsnoord
3. Havengebied met sluis
4. Bedrijventerrein 't Soal
5. Industrieterrein Horsa - verbinding station met centrum

HISTORISCH CENTRUM

LEGENDA

- Historisch bebouwingslint
- Kerk, toren en de Waag
- Openbare ruimte historisch bebouwingslint
- Water
- Wegen
- Kansen**
- Aantrekkelijke entree historisch centrum
- Parkeren entree historisch centrum
- Herprofilering Spoardyk (station-Begine), met aantrekkelijke fiets-/wandel-/autoverbinding als groene laan
- Herinrichting Begine als toegangspoort naar het centrum
- Fiets- en wandelroutes
- Stedspôle aantrekkelijker (meer groen)
- Bevaarbaar Workum
- Versterken zichtlijn op de kerk

WELKOM WORKUM - STADSENTREES EN STADSSILHOUET

1. Ontwikkelen van een kwalitatief aantrekkelijk historisch centrum met historische bewegwijzering (Scheepshelling, Jopie Huisman, Fontein, Strand, Zeedijk etc.) Ook te gebruiken voor toeristenbussen en als opstapplaats voor het treintje
2. Versterken entrees Workum: sfeerbeelden bij alle ingangen
3. Herinrichting Begine als toegangspoort naar het centrum

PARKEREN VOOR BEWONERS EN TOERISTEN

4. Parkeren entree centrum Workum (terrein Pipegaal)
5. Realiseren van camperplaatsen in het centrum van Workum
6. Verkeersplan opstellen voor historisch centrum (autoluw, eenrichtingsverkeer, seizoensgebonden keuzes, zwaar vrachtverkeer etc.)
7. Parkeerbeleid vernieuwen (eventueel seizoensgebonden) en combineren met laad- en losplekken

BEWEGWIJZERINGSYSTEEM EN ROUTING

8. Betere (historische) bewegwijzering naar centrum vanaf toegangswegen
9. Bewegwijzering P-route
10. Informatievoorziening centrum

KWALITEIT EN VEILIGE VERBINDINGEN

11. Begine als langzaam verkeersverbinding (alleen bestemmingsverkeer?)
12. Doortrekken van Hearewei naar de Spoardyk
13. Versterken route voor voetgangers van supermarkt naar centrum
14. Aantrekkelijke groene ruimte Stedspôle
15. Historische centrum beschouwen als een geheel van Dwarsnoord, Noord, Merk, Begine, tot Súd; deze eenheid ruimtelijk versterken en oude verbindingen herstellen
16. Eenheid in straatverlichting en bebording

WATERRIJK WORKUM - BEVAARBAAR WORKUM

17. Bevaarbaar water (sloepen- en kanoroute) Dolte-Dyksfeart-Droeg Dolte-Yskeburrefeart
18. Realiseren van trailerhelling
19. Realiseren aanlegplaatsen voor sloepen
20. Versterken doorvaart door verhogen van Beginebrug naar dezelfde hoogte als Kettingbrug
21. Boodschappensteiger
22. Ontwikkelen van hogere vaste brug in de Hearewei om doorvaart rondje Workum mogelijk te maken (look t.b.v. verkeersveiligheid)

TOEKOMSTBESTENDIG WORKUM

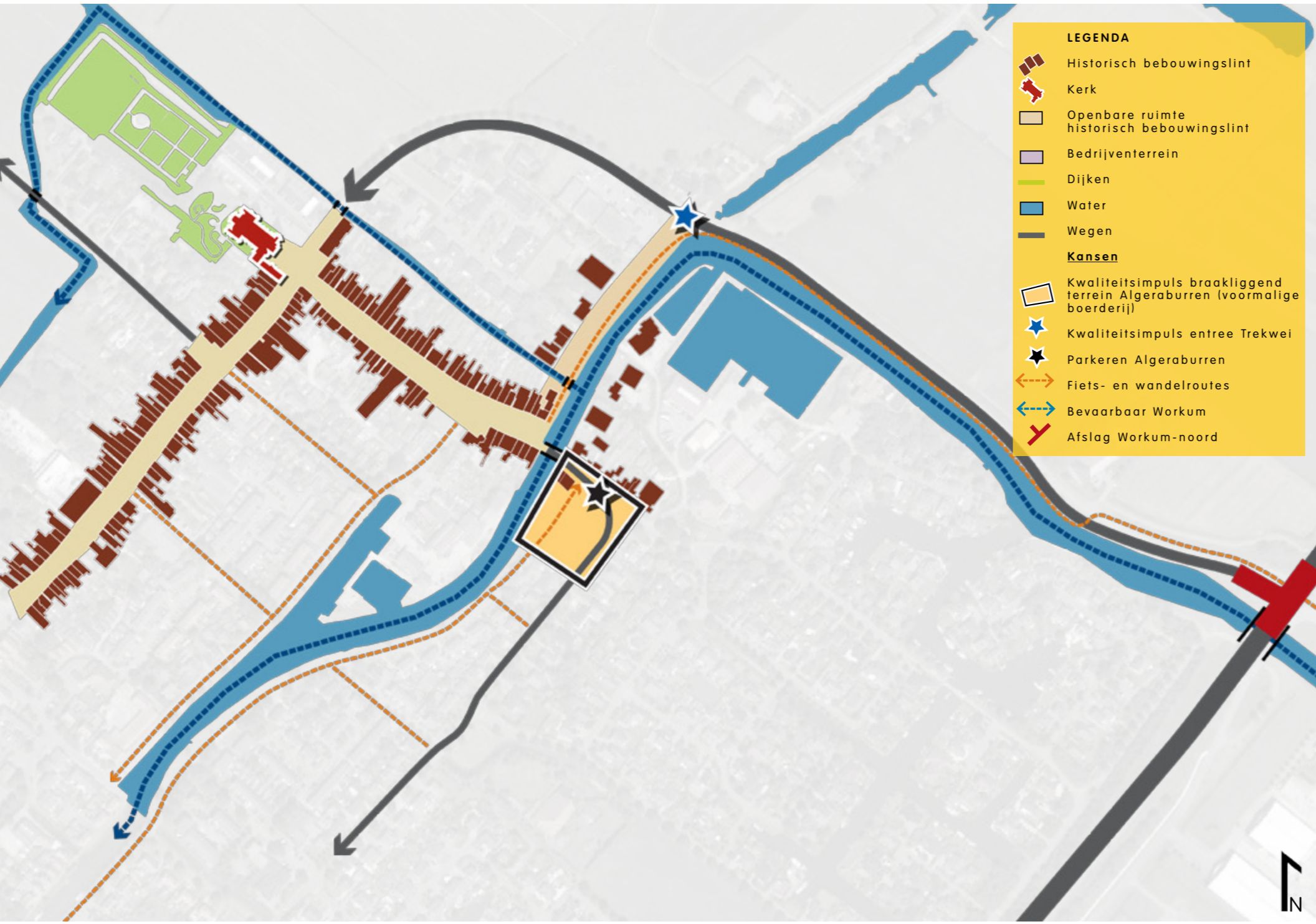
23. Toevoegen van oplaadpunten voor elektrische fietsen en elektrische auto's in het gehele centrum

INSPIRATIEBEELDEN INSPIRATIEBEELDEN

NOARD EN DWARSNOARD

WELKOM WORKUM - STADSENTREES EN STADSSILHOUET

1. Kwaliteitsimpuls braakliggend terrein Algeraburren (voormalige boerderij)
2. Kwaliteitsimpuls entree Trekwei

PARKEREN VOOR BEWONERS EN TOERISTEN

3. Parkeren Algeraburren
4. Verkeersplan opstellen voor historisch centrum (autoluw, eenrichtingsverkeer, seizoensgebonden keuzes, zwaar vrachtverkeer etc.)
5. Parkeerbeleid vernieuwen (eventueel seizoensgebonden) en combineren met laad- en losplekken

BEWEGWIJZERINGSYSTEEM EN ROUTING

6. Bewegwijzering P-route
7. Bewegwijzering zwaar verkeer
8. Bewegwijzering watersport (ligplaatsen centrum)
9. Informatievoorziening centrum

KWALITEIT EN VEILIGE VERBINDINGEN

10. Verlengen afslag Sudergoabrêge
11. Veilige overstek fietsers en voetgangers (o.a. Ielaak, Algeraburren)
12. Kwaliteitsimpuls leegstaande panden
13. Kwaliteitsimpuls braakliggend terrein (oude boerderij)
14. Herbestemming Rooms Katholieke Kerk
15. Versterken kunst- en cultuurvoorzieningen Noard: Voormalig pand museum Kerkelijke Kunst beschikbaar maken voorwisselende exposities
16. Horeca aan het water
17. Realiseren rondwandeling met kleuren: route Noard-Dwarsnoard-Langs Dolte - centrum - Merk

WATERRIJK WORKUM - BEVAARBAAR WORKUM

18. Bevaarbaar water (sloepen- en kanoroute) Dolte-Dyksfeart-Droege Dolte-Yskeburrefeart
19. Bruggen verhogen Yskeburrefeart
20. Versterken doorvaart door verhogen van Noorderbrug naar dezelfde hoogte als Kettingbrug
21. Verbeterde invaart vanaf noordzijde stad

TOEKOMSTBESTENDIG WORKUM

22. Toevoegen van oplaadpunten voor elektrische fietsen en elektrische auto's in het gehele centrum

I N S P I R A T I E B E E L D E N

I N S P I R A T I E B E E L D E N

OULD WORKUM

ELEKTRISCH VAREN

HORECA AAN HET WATER

INFORMATIE

SLOEPEN- EN KANOROUTE

ALGERABURREN

NOARD IN 1910

LIGPLAATSEN CENTRUM

HAVENGEBIED MET SLUIS

- PARKEREN VOOR BEWONERS EN TOERISTEN**
1. Uitbreiden parkeerterrein Sylspaed
  2. Verkeersplan opstellen voor historisch centrum (autoluw, eenrichtingsverkeer, seizoensgebonden keuzes, zwaar vrachtverkeer etc.)
  3. Parkeerbeleid vernieuwen (eventueel seizoensgebonden) en combineren met laad- en losplekken

- BEWEGWIJZERINGSSYSTEEM EN ROUTING**
4. Bewegwijzering P-route
  5. Bewegwijzering watersport (ligplaatsen centrum)
  6. Informatievoorziening centrum

- KWALITEIT EN VEILIGE VERBINDINGEN**
7. Ontsluiten N359 met it Soal, Thomashof, en bedrijventerrein it Soal en daarmee ontlasten Hearewei en Syslpaed
  8. Veilige knooppunten Hearewei (langzaam verkeer)
  9. Aanleggen van een fiets- en wandelpad langs de Hearewei en Hylperdyk
  10. Kwaliteit historie/scheepswerf behouden en versterken
  11. Sylspaed autoluw/parkeervrij/éénrichtingsverkeer t/m de Kettingbrug
  12. Herbestemmen (bedrijfspanden rond Havenkom (woningen/watersport))

- WATERRIJK WORKUM - BEVAARBAAR WORKUM**
13. Bevaarbaar water (sloepen- en kanoroute) Dolte-Dyksfeart-Droege Dolte-Yskeburrefeart
  14. Verfraaien havenkom en stimuleren van recreatie aan het water

- TOEKOMSTBESTENDIG WORKUM**
15. Aanwijzen van locaties voor tiny houses projecten
  16. Verbeteren groenstructuur

LEGENDA

- Historisch bebouwingslint
- Openbare ruimte historisch bebouwingslint
- Bedrijventerrein
- Dijken
- Water
- Wegen

Kansen

- Herbestemmen (bedrijfspanden rond Havenkom (woningen/watersport))
- Water(sport)
- Parkeren Sylspaed
- Knooppunt Hearewei
- Recreatieve voorziening
- Ontsluiting Workum-zuid
- Recreatieve route 't Soal
- Fiets- en wandelroutes
- Bevaarbaar Workum

I N S P I R A T I E B E E L D E N

HAVEN (HUIDIG)

SLUIS (HUIDIG)

HORECA IN DE HAVEN

FIETSEN LANGS DE DIJK

(TIJDELIJK) PARKEREN

HORECA AAN HET WATER

STADSPLETTEGROND

HORECA IN DE HAVEN

BEDRIJVENTERREIN 'T SOAL

LEGENDA

- Historisch bebouwingslint
- Openbare ruimte historisch bebouwingslint
- Bedrijventerrein
- Dijken
- Water
- Wegen

Kansen

- Herbestemmen (bedrijfs)spanden rond Havenkom (woningen/watersport)
- Watersport)
- Afslag Workum-zuid
- Parkeren Sylspaed
- Knooppunt Hearewei
- Recreatieve voorziening
- Ontsluiting Workum-zuid
- Recreatieve route 't Soal
- Fiets- en wandelroutes
- Beaarbaar Workum

PARKEREN VOOR BEWONERS EN TOERISTEN
 1. Opwaarderen en (deels) verharden van parkeerterrein bij het strand

BEWEGWIJZERINGSYSTEEM EN ROUTING
 2. Bewegwijzering naar het strand en naar natuurgebieden
 3. Bewegwijzering watersport (ligplaatsen centrum)
 4. Informatievoorziening centrum

KWALITEIT EN VEILIGE VERBINDINGEN
 5. Ontsluiting Provinciale weg
 6. Aantrekkelijke en afwisselende (groene) route langs Suderséleane (toevoeging sport- en klimactiviteiten)
 7. Ontwikkelen van openbaar pad langs het water
 8. Strandtent
 9. Realiseren van een fiets- en wandelpad langs Hylperdyk naar Hindeloopen
 10. Verharden van het pad bij de Lieuwe Klazes Leane
 11. Verbeteren beeldkwaliteit bedrijfspanden

WATERRIJK WORKUM - BEVAARBAAR WORKUM
 12. Verzanding vaargeul 't Soal oplossen

TOEKOMSTBESTENDIG WORKUM
 13. Daken bedrijfspanden gebruiken voor zonnepanelen
 14. Plaatsing OV fietsen op 't Soal naar het centrum
 15. Verbeteren groenstructuur

I N S P I R A T I E B E E L D E N

I N S P I R A T I E B E E L D E N

HYLPERDIJK (HUIDIG)

OV FIETSEN 'T SOAL

GROENE VERBINDING

STRANDTENT

SPORTIEVE ROUTE

PARKEERVOORZIENINGEN

AANTREKKELIJKE RECREATIEVE ROUTE

BLOEMRIJKE BERMEN

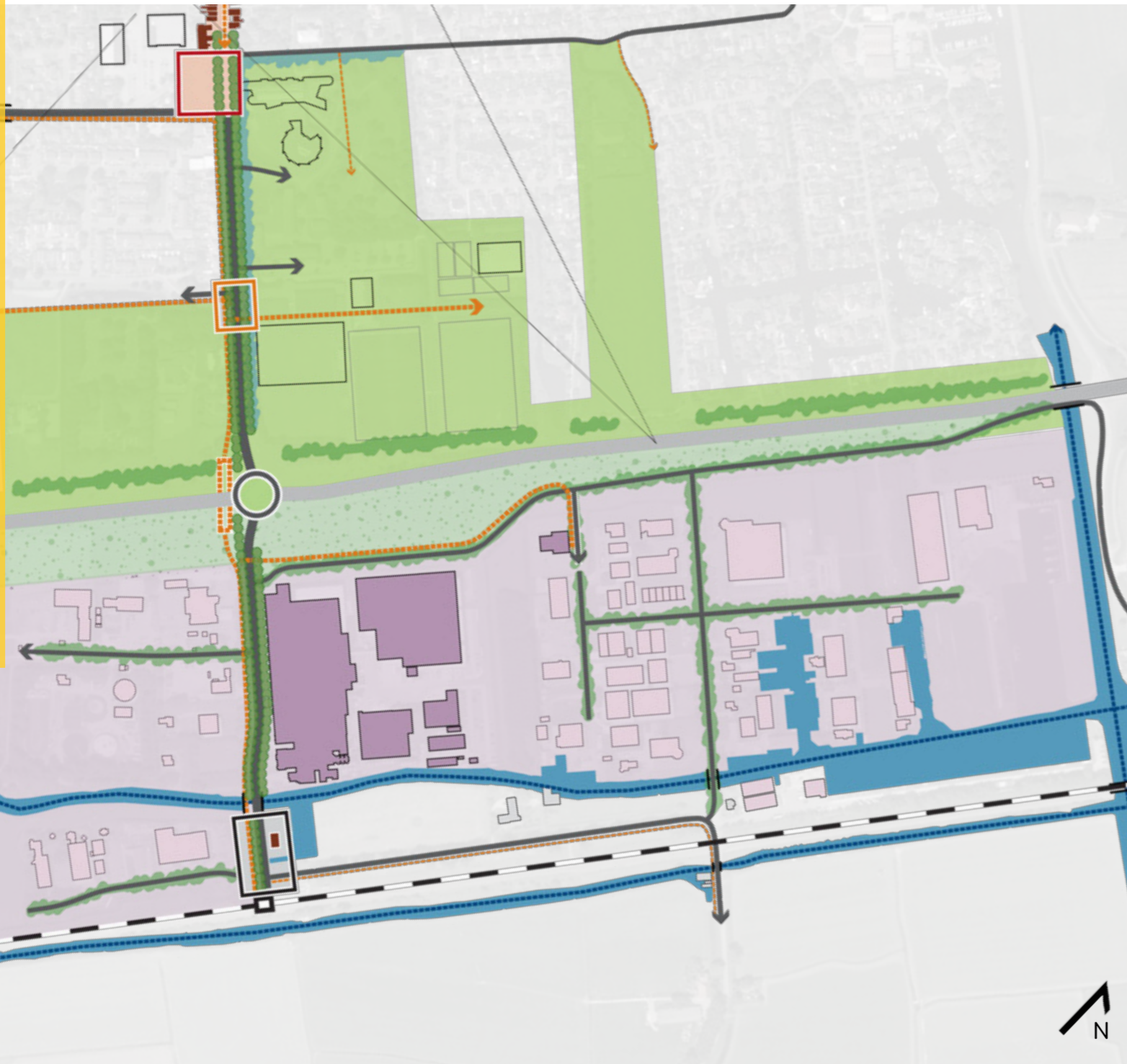
INDUSTRIETERREIN HORSA - VERBINDING STATION-CENTRUM

LEGENDA

- Historisch bebouwingslint
- Kerk, toren en de Waag
- Openbare ruimte historisch bebouwingslint
- Bedrijventerrein
- Water
- Wegen
- Spoorlijn en station

Kansen

- Aantrekkelijke entree historisch centrum
- Knooppunt t.h.v. sporthal
- Rotonde N359
- Fiets- en voetgangerstunnel
- Aantrekkelijk stationsgebied
- Herprofilering Spoardyk (station-Begine), met aantrekkelijke fiets-/wandel-/autoverbinding als groene laan
- Verbeteren groenstructuur
- Natuur i.c.m. energie langs de N359
- Fiets- en wandelroutes
- Bevaarbaar Workum
- Behouden/versterken silhouet

WELKOM WORKUM - STADSENTREES EN STADSSILHOUET

1. Ontwikkelen van een karakteristiek kunstwerk op de rotonde
2. Zichtbaarheid historie Workum in openbare ruimte (projecteren van oude fabriek op gevels, aanbrengen van muurschilderingen van Workummer bekendheden in tunnel etc.)
3. Behouden/versterken zichtlijnen

BEWEGWIJZERINGSYSTEEM EN ROUTING

4. Bewegwijzering P-route
5. Bewegwijzering zwaar verkeer
6. Bewegwijzering watersport (ligplaatsen centrum)
7. Informatievoorziening centrum
8. Ontbording

KWALITEIT EN VEILIGE VERBINDINGEN

9. Veilige verbinding naar sportschool
10. Realiseren van veilige fiets-/voetgangersverbindingen van woongebieden naar school en sport, station
11. Herprofilering Spoardyk, met aantrekkelijke fiets-, wandel- en autoverbinding als groene laan (centrum-station)
12. Fiets- en wandelpad langs de parallelwei
13. Toevoegen van groen aan de Horsa en onderhoud + aantrekkelijker maken van het park
14. Knooppunt t.h.v. sporthal
15. Aanbevelingen voor uniforme uitstraling nieuwe bedrijfspanden
16. Aantrekkelijk stationsgebied

WATERRIJK WORKUM - BEVAARBAAR WORKUM

17. Bevaarbaar maken vaart achter station
18. Directe omgeving Spoarsicht + waterkant
19. Trailerhelling

TOEKOMSTBESTENDIG WORKUM

20. Energietransitie opstarten; Friesland Campina betrekken
21. Bebouwing op maat t.o.v. de zon i.v.m. zonnepanelen
22. Daken bedrijfspanden gebruiken voor zonnepanelen
23. Plaatsing van OV fietsen bij het station
24. Natuur i.c.m. energie langs de N359
25. Verbeteren groenstructuur

I N S P I R A T I E B E E L D E N

I N S P I R A T I E B E E L D E N

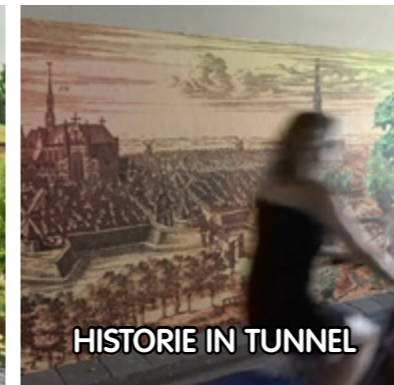
STATIONSKOFFIEHUIS EN ZUIVELFABRIEK 1920

ZONNEPANELEN OP
BEDRIJFSPANDEN

VAARVERBINDING ACHTER
SPOOR (HUIDIG)

HISTORIE IN TUNNEL

LANEN EN GROEN

SILHOUETTEN OP
ROTONDES

KLEURRIJKE TUNNELS

PROJECTEN PER THEMA

WELKOM WORKUM - STADSENTREES EN STADSSILHOUET

- Ontwikkelen van een kwalitatief aantrekkelijk historisch centrum met historische bewegwijzering (Scheepshelling, Jopie Huisman, Fontein, Strand, Zeedijk etc.) Ook te gebruiken voor toeristenbussen en al opstapplaats voor het treintje
- Versterken entrees Workum: sfeerbeelden bij alle ingangen
- Herinrichting Begine als toegangspoort naar het centrum
- Kwaliteitsimpuls braakliggend terrein Algeraburren (voormalige boerderij)
- Kwaliteitsimpuls entree Trekwei
- Ontwikkelen van een karakteristiek kunstwerk op de rotonde
- Zichtbaarheid historie Workum in openbare ruimte (projecteren van oude fabriek op gevels, aanbrengen van muurschilderingen van Workummer bekendheden in tunnel etc.)
- Behouden/versterken zichtlijnen

BEWEGWIJZERINGSYSTEEM EN ROUTING

- Betere (historische) bewegwijzering naar centrum vanaf toegangswegen
- Bewegwijzering P-route
- Bewegwijzering zwaar verkeer
- Bewegwijzering watersport (ligplaatsen centrum)
- Bewegwijzering naar het strand en naar natuurgebieden
- Informatievoorziening centrum
- Ontbording

PARKEREN VOOR BEWONERS EN TOERISTEN

- Parkeren entree centrum Workum (terrein Pipegaal)
- Realiseren van camperplaatsen in het centrum van Workum
- Verkeersplan opstellen voor historisch centrum (autoluw, eenrichtingsverkeer, seizoensgebonden keuzes, zwaar vrachtverkeer etc.)
- Parkeerbeleid vernieuwen (eventueel seizoensgebonden) en combineren met laad- en losplekken
- Parkeren Algeraburren
- Uitbreiden parkeerterrein Sylspaed
- Opwaarderen en (deels) verharderen van parkeerterrein bij het strand

WATERRIJK WORKUM - BEVAARBAAR WORKUM

- Bevaarbaar water (sloepen- en kanoroute) Dolte-Dyksfeart-Droege Dolte-Yskeburrefeart
- Realiseren van trailerhelling
- Realiseren aanlegplaatsen voor sloepen
- Versterken doorvaart door verhogen van Beginebrug en Noorderbrug naar dezelfde hoogte als Kettingbrug
- Boodschappensteiger
- Ontwikkelen van hogere vaste brug in de Hearewei om doorvaart rondje Workum mogelijk te maken (ook t.b.v. verkeersveiligheid)
- Bruggen verhogen Yskeburrefeart
- Verbeterde invaart vanaf noordzijde stad
- Verfraaien havenkom en stimuleren van recreatie aan het water
- Verzanding vaargeul 't Soal oplossen
- Bevaarbaar maken vaart achter station
- Directe omgeving Spoarsicht + waterkant

KWALITEIT EN VEILIGE VERBINDINGEN

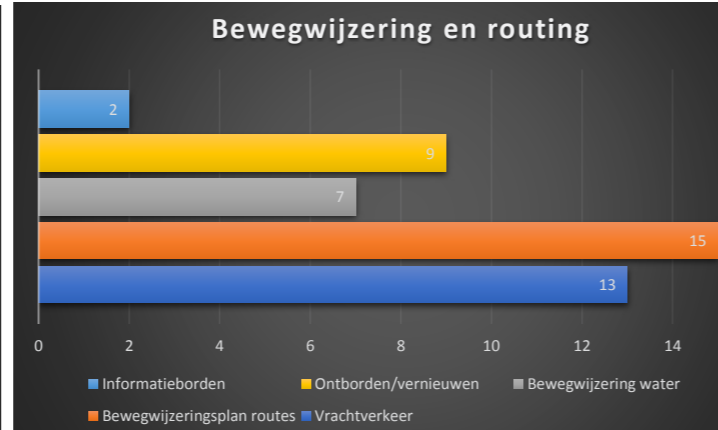
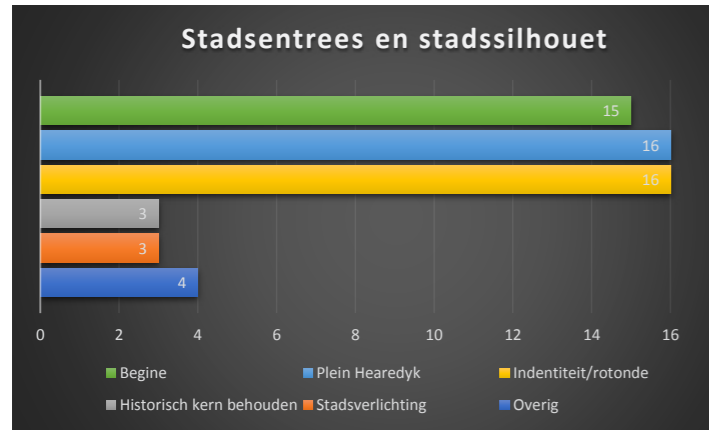
- Begine als langzaam verkeersverbinding (alleen bestemmingsverkeer?)
- Doortrekken van Hearewei naar de Spoardyk
- Versterken route voor voetgangers van supermarkt naar centrum
- Aantrekkelijke groene ruimte Stedspöle
- Historische centrum beschouwen als een geheel van Dwarsnoard, Noard, Merk, Begine, tot Súd; deze eenheid ruimtelijk versterken en oude verbindingen herstellen
- Eenheid in straatverlichting en bebording
- Verlengen afslag Sudergoabrêge
- Veilige oversteek fietsers en voetgangers (o.a. Ielaak, Algeraburren)
- Kwaliteitsimpuls leegstaande panden
- Kwaliteitsimpuls braakliggend terrein (oude boerderij)
- Herbestemming Rooms Katholieke Kerk
- Versterken kunst- en cultuurvoorzieningen Noard: Voormalig pand museum Kerkelijke Kunst beschikbaar maken voorwisselende exposities
- Horeca aan het water
- Realiseren rondwandeling met kleuren: route Noard-Dwarsnoard-Langs Dolte - centrum - Merk
- Ontsluiten N359 met it Soal, Thomashof, en bedrijventerrein it Soal en daarmee ontlasten Hearewei en Sylspaed
- Veilige knooppunten Hearewei (langzaam verkeer)
- Aanleggen van een fiets- en wandelpad langs de Hearewei en Hylperdyk
- Kwaliteit historie/scheepswerf behouden en versterken
- Sylspaed autoluw/parkeervrij/éénrichtingsverkeer t/m de Kettingbrug
- Herbestemmen (bedrijfs)panden rond Havenkom (woningen/watersport)
- Aantrekkelijke en afwisselende (groene) route langs Suderséleane (toevoeging sport- en klimactiviteiten)
- Ontwikkelen van openbaar pad langs het water bij bedrijventerrein 't Soal
- Strandtent 't Soal
- Realiseren van een fiets- en wandelpad langs Hylperdyk naar Hindeloopen
- Verharderen van het pad bij de Lieuwe Klazes Leane
- Veilige verbinding naar sportschool
- Realiseren van veilige fiets-/voetgangersverbindingen van woongebieden naar school en sport, station
- Herprofilering Spoardyk, met aantrekkelijke fiets-, wandel- en autoverbinding als groene laan (centrum-station)
- Fiets- en wandelpad langs de parallelwei
- Toevoegen van groen aan de Horsa en onderhoud + aantrekkelijker maken van het park
- Knooppunt t.h.v. sporthal
- Aanbevelingen voor uniforme uitstraling nieuwe bedrijfspanden
- Aantrekkelijk stationsgebied
- Verbeteren beeldkwaliteit bedrijfspanden Horsa

TOEKOMSTBESTENDIG WORKUM

- Toevoegen van oplaadpunten voor elektrische fietsen en elektrische auto's in het gehele centrum
- Aanwijzen van locaties voor tiny houses projecten
- Verbeteren groenstructuur
- Daken bedrijfspanden gebruiken voor zonnepanelen
- Plaatsing OV fietsen op It Soal naar het centrum
- Energietransitie opstarten; Friesland Campina betrekken
- Bebouwing op maat t.o.v. de zon i.v.m. zonnepanelen
- Daken bedrijfspanden gebruiken voor zonnepanelen
- Plaatsing van OV fietsen bij het station
- Natuur i.c.m. energie langs de N359

KANSRIJKE PROJECTEN

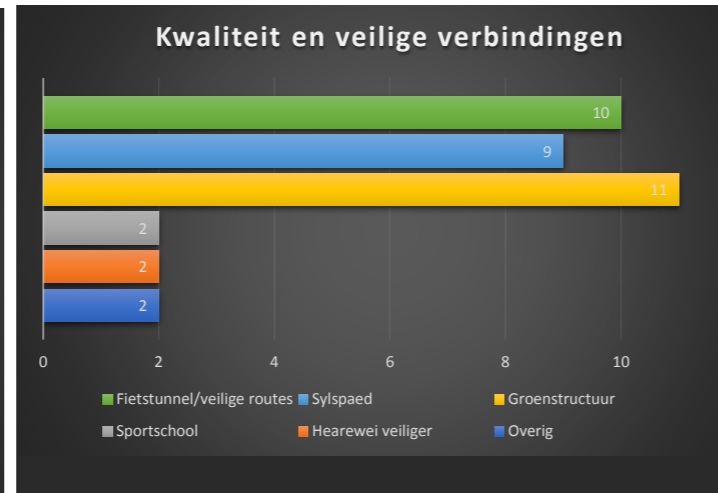
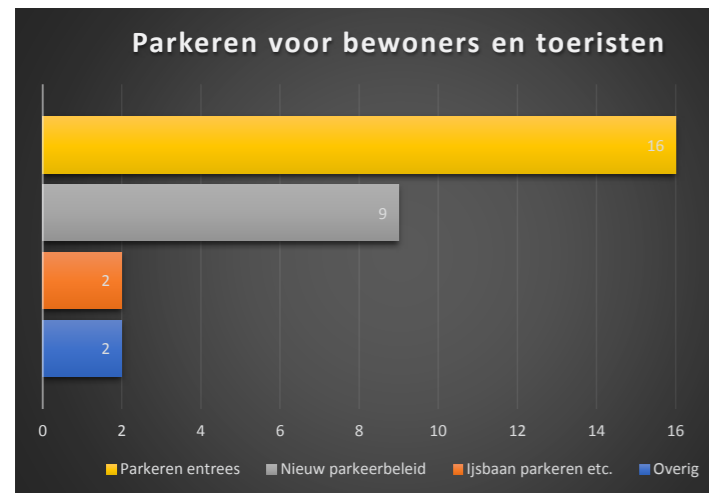
Aantrekkelijk (parkeer)plein bij Hearewei

Begine als rode looper naar het centrum

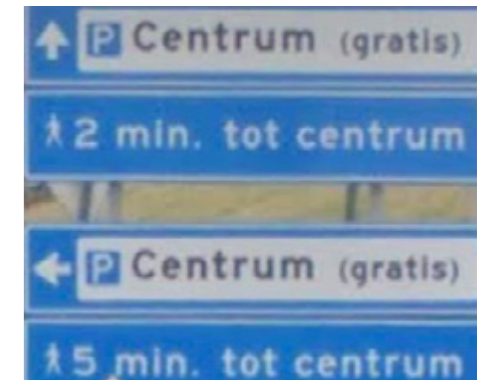
Zichtbaarheid/identiteit (kunstwerk rotonde)

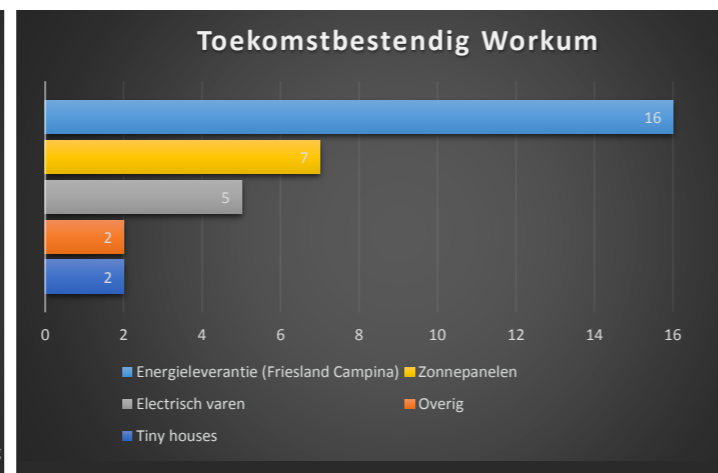
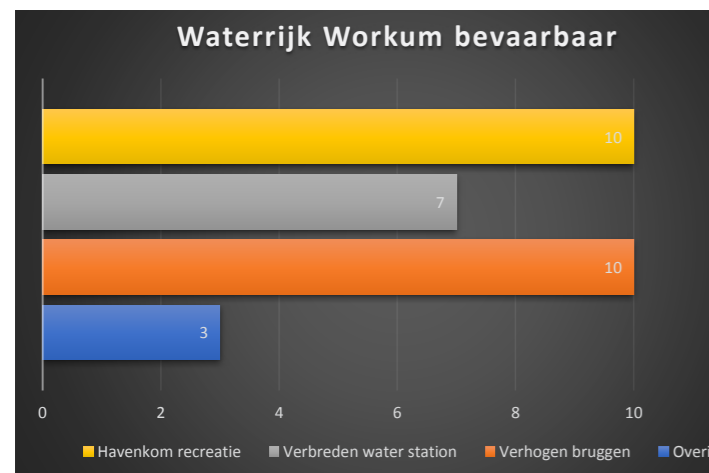
Bewegwijzingsplan / informatievoorziening (historisch route, auto, fiets)

Veilige en aantrekkelijke verbinding centrum-station

Verkeersplan (parkeerbeleid en vrachtverkeer)

Verbeteren groenstructuur/ bermen (bijenlint)

Ontwikkelen veilige fietstunnel/looproutes

Sylspaed autoluw/parkeervrij/ éénrichting (ansichtkaart 1904)

Verfraaien havenkom/ recreatie aan water

Verhogen bruggen / verbreden water t.b.v. bevaarbaarheid

Energieleverantie Workum (Friesland Campina)

Kansrijke projecten (uitkomst inloopavond, 2 juli 2018)

COLOFON

Opdrachtgever:

Vereniging Plaatselijk Belang Workum

In samenwerking met:

Ondernemersvereniging Workum

Stichting Stadsherstel

Stichting Hoekseize

Mede mogelijk gemaakt door:

Gemeente Súdwest Fryslân

Iepen Mienskipsfûns

Ondernemersfonds

Workum.nl

Stadsburgerweeshuis

Adviesteam:

NO.ORDPEIL landschap.erfgoed

17 januari 2019

674 00 402

NO.ORDPEIL
landschap.erfgoed